

Az identitásváltás nyomában

Nemzetközi projektum keretében modellezik a szerb–magyar határ menti régiók migrációs szokásait

t.r. [2011. október 5., szerda](#)

http://magyarszo.com/fex.page:2011-10-05_Az_identitasvaltas_nyomaban

Öt kutatócsoport vesz részt abban a három évig tartó nemzetközi programban, amelyben a migrációt, a határon átívelő mozgást vizsgálják. A hét elején a szabadkai Magyarorsággkutató Tudományos Társaság volt a házigazdája e projektum egyik tanácskozásának. A kutatók Szabadkán találkoztak, megosztották egymással legújabb kutatási eredményeiket, s megbeszélték a következő lépéseket.

– A hároméves kutatást jövőre fejezzük be. Két éve már a Berni Egyetem Földrajztudományi Intézetének a koordinálásával öt kutatócsoporttal vizsgáljuk a migrációs jelenségeket. A szabadkai Magyarorsággkutató Tudományos Társaság vállalta a szerb–magyar határ menti régiók migrációs szokásainak a modellezését, s több mint hatvan mélyinterjút készítettünk. Az Újvidéki Egyetem Természettudományi Karának Földrajz, Turizmológia és Hotelmenedzsment Tanszéke a Temerinbe és Újvidékre érkezett menekültek beilleszkedésének vizsgálatát végzi, a magyarországi csapat (a budapesti Magyar Tudományos Akadémia Földrajztudományi Kutatóintézete és a pécsi MTA – Regionális Tudományok Központja) pedig a Vajdaságból eltávozó magyarok beilleszkedését Magyarországon. Többek között vizsgáljuk a motivációkat, a nyelvhasználati szokásokat, azt, hogy történt-e, s ha igen, hogyan identitásváltás. A célunk, hogy átlássuk a migrációhullámokat – mondta el dr. Gábrity Molnár Irén, a Magyarorsággkutató Tudományos Társaság elnöke, akitől arról is érdeklődtünk, milyen tapasztalatokat gyűjtöttek a mélyinterjúk készítése során.

– Izgalmas vizsgálni, hogy mi volt az eltávozás motivációja. De arra is fény derült, hogy milyen nehézségek adódtak beilleszkedéskor. Például leszerbezik, lejúgózzák a vajdasági magyarokat, az anyaországi magyarok félnek a munkaerő-versenytől. Szó esik a diplomahonosítási nehézségekről is – hallottuk beszélgetőtársunktól. – Négy tipikus migrációs forma van, ami itt nálunk is kifejezett: a külföldi munkavállalás, a külföldön való tanulás, a napi kereskedelem a határokon át és a vállalkozók kapcsolatai. Mi tulajdonképpen a migrációs modelleket vizsgáljuk.

S hogy a svájci intézetnek miért lehet fontos ez a projektum? Ahogyan azt dr. Gábrity Molnár Irén elmondta, a berni intézet azt szeretné megtudni, hogy mennyire zavaró a schengeni határ, milyen mértékben volt meghatározó a háború, a szociális-gazdasági talajvesztés Szerbiában, ezért a vajdasági magyarság is érdekli őket. A kutatás egyfajta jövőbelátás is: a magatartásvizsgálatok alapján arra is kíváncsiak, hogy mit várhat az Európai Unió Szerbia társulásával.

Erről beszélt nekünk dr. Doris Wastl-Walter kutatásvezető, a Berni Egyetem rektorhelyettese és dr. Váradi M. Mónika, a pécsi MTA – Regionális Tudományok Központjának munkatársa.

– A projektumot Svájc támogatja, amely mint független és a béke mellett elkötelezett állam szívesen áll más, ugyancsak többnyelvű, többnemzetiségű, többféle vallást gyakorló országok mellé – mondta el dr. Doris Wastl-Walter, dr. Váradi M. Mónika pedig hozzátette: a cél, hogy összehasonlító módon elemezzék a Vajdaságból Magyarországra, valamint az egykori Jugoszlávia tagköztársaságaiból Vajdaságba történő migráció sajátosságait, és ezzel arra is felhívják a figyelmet, hogy egyes nemzetállamoknak hogyan kellene kezelnie a migrációpolitikai és nemzetépítés-politikai problémákat.

A két éve folyó munka során eddig több mint ötven publikáció jelent meg, tanácskozásokat tartottak Magyarországon, Szlovéniában, Horvátországban és másutt is. A cél, hogy ez folytatódjon, s több nyelven jelenjenek meg publikációk a kutatási eredményekről. A kutatócsoportban öt doktorandusz is van, akik a doktori témájukat és akár a további kutatási területeiket találják meg a munka során: van köztük bölcész, aki nyelvhasználatot vizsgál, de van, aki az intézményhálózattal vagy éppen az etnikai térkép elkészítésével foglalkozik.

Tragom izmene identiteta

Mađar so

[2011. október 5., szerda](#)

Pet istraživačkih grupa, među kojima i stručnjaci Naučnog društva za hungarološka istraživanja iz Subotice, učesnici su trogodišnjeg međunarodnog programa koji za cilj ima istraživanjemigracije i i prekograničnih kretanja. Predsednica Naučnog društva za hungarološka Iren Molnar Gabrić kaže da će istraživanje biti završeno iduće godine, a da se ovo društvo prihvatilo posla utvrđivanja modela migracionih navika u srpsko-mađarskim pograničnim regijama, uz preko šezdeset obavljenih dubinskih intervjuua. Pored toga, kako je navela, Katedra za geografiju, turizmologiju i hotelski menadžment novosadskog Prirodno-matematičkog fakulteta istražuje uklopljenost izbeglica koje su stigle u Temerin i Novi Sad, dok istraživačka grupa u Mađarskoj ispituje uklapanje Mađara koji su iz Vojvodine otišli u Mađarsku. – Istražujemo, pored ostalog, motivacije, običaje u korišćenju jezika, kao i da li je, i ako jeste kako je došlo do promene identiteta – kazala je Iren Molnar Gabrić.

Koordinator ovog projekta je Insitut za geografiju Univerziteta u Bernu, a prema rečima Iren Molnar Gabrić, njihov cilj je da se istraživanjem spozna u kojoj meri šengenska granica predstavlja smetnju, u kojoj meri su rat, gubljenje socijalno-ekonomskog uporišta u Srbiji bili odlučujući, zbog čega ih zanimaju i vojvođanski Mađari, mada je istraživanje, u izvesnom smislu, i pogled u budućnost, budući da su na osnovu istraživanja o ponašanju radoznali za spoznaju šta Evropska unija može da očekuje sa pridruživanjem Srbije.